

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-06-07

Diarienummer 2024-9069

Handläggare

Kristofer Palmestål

Telefon: 031-368 39 06

E-post: kristofer.palmestal@miljo.goteborg.se

Yttrande till Stockholms stad över remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, dnr KS 2023/682

Förslag till beslut

Miljö- och klimatnämnden skickar över yttrande över remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, KS 2023/682, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1, till Stockholms stad.

Sammanfattning

Miljö- och klimatnämnden har getts möjlighet att, senast den 27 juni 2024, yttra sig direkt till Stockholms stad över remissen Miljöprogram för Stockholms stad 2030.

Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst.

Miljöförvaltningen bedömer att Stockholms stad har tagit fram ett ambitiöst och relevant förslag till miljöprogram för Stockholms stad. Förvaltningen lyfter ett antal frågor och förslag på utvecklingsområden som vi bedömer skulle kunna stärka programmet och genomförandet av det. Förvaltningen ser att de båda städerna delar många utmaningar i omställningen till ett hållbart samhälle och hoppas på fortsatta möjligheter att samverka med Stockholms stad kring dessa utmaningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Tydlighet mot marknaden kring städernas mål och vilka behov av lösningar som finns, kan underlätta för marknaden att ställa om och ligga i framkant i de framväxande marknader som omställningen skapar. Långsiktiga målsättningar och kontinuitet skapar bättre förutsättningar för marknadsaktörer att investera i omställningen.

Samverkan mellan städer inom miljöområdet, exempelvis för att utveckla ny kravställning i upphandling, kan minska kostnaderna för omställningen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen utvecklar sin bedömning av detta i yttrandet (bilaga 1).

Bedömning ur social dimension

Miljöförvaltningen ser positivt på att Stockholms stad har vägt in den sociala dimensionen i sitt miljöprogram och formulerat mål för en rättvis och inkluderande omställning. För att nå framgång med både sociala och ekologiska mål behöver städer utforma sina verksamheter så att de stärker en rättvis omställning och jobba för att göra medborgarna delaktiga med inflytande på omställningen.

Bilagor

1. Yttrande till Stockholms stad
2. Remiss Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
3. Remissbilaga Förslag till indikatorer

Ärendet

Stockholms stad har gett Göteborgs Stad möjlighet att yttra sig över remiss om *Miljöprogram 2030 för Stockholms stad* senast den 20 juni 2024. Stadsledningskontoret har översänt remissen till miljö- och klimatanmänden för eventuellt besvarande, direkt till Stockholms stad. Miljöförvaltningen har inhämtat synpunkter från andra förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad som är berörda av remissen.

Miljöförvaltningen har begärt och fått förlängd remisstid till den 27 juni 2024 för behandling i miljö- och klimatanmänden den 18 juni 2024.

Miljöförvaltningen har bedömt förslagen i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

Remissen handlar om ett förslag till miljöprogram för Stockholms stad med målår 2030. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen. Programmet fastställer vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga för att genomföra åtgärder samt följa upp arbetet för respektive delmål, och är utgångspunkt för handlingsplaner som konkretiserar genomförandet för att nå målen. Programmet fokuserar på vad staden som organisation själv kan göra, och innehåller också målsättningar som uppnås tillsammans med andra, exempelvis näringslivet och stockholmarna. De sju målen är:

- En rättvis och inkluderande omställning
- Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck
- Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem
- Ett klimatanpassat Stockholm
- Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm
- Ett giftfritt Stockholm
- Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö.

Programmet utgår från formuleringar i Stockholms stads kommunfullmäktiges budget för 2023, där det framgår att Stockholm ska vara världsledande i att minska sina utsläpp, vara en förebild för andra och vara klimatpositivt senast år 2030. Stockholm ska vara en stad full av liv, som också erbjuder en god livskvalitet med rent vatten och ren luft. Stadsnaturen och den biologiska mångfalden ska värnas och stärkas.

Förslaget till miljöprogram föreslås få en programperiod fram till 2030, vilket är längre än tidigare program. Motiveringen till detta är att bättre harmoniera med internationella mål i Parisavtalet, Agenda 2030, FN:s resolution om en trygg, ren, hälsosam och hållbar miljö som en mänsklig rättighet, Klimatkontrakt 2030 och EU:s mission om klimatneutrala och smarta städer 2030. Det går även i linje med flera av Stockholms stads målsättningar som sträcker sig till 2030, bland annat klimatpositivitet och fossilfri organisation, minskade utsläpp från konsumtion och minskade utsläpp från

vägtransporter. Tanken är att Stockholms stads verksamheter ska få bättre planeringsförutsättningar, tid för implementering och en längre genomförandetid, vilket bör främja arbetet, inte minst avseende de stora investeringar och omställningsprocesser som krävs för att bli en mer hållbar stad.

Stockholms stads stadsledningskontor bedömer i sitt tjänsteutlåtande att implementeringen av *Miljöprogram 2030 för Stockholms stad* kommer att kräva ytterligare strukturella insatser för att bli framgångsrik. En plan för implementering ska tas fram och en styrgrupp för implementeringen bör inrättas. Därutöver bör särskilda samordningsgrupper för de olika målområdena vidareutvecklas eller initieras.

Stockholms stads miljöprogram är redan, och kommer fortsatt vara, integrerat i stadens överordnade system för ledning och uppföljning av all verksamhet och ekonomi, ILS. Integreringen innebär att nämnder och bolagsstyrelser med genomförandeansvar ska redovisa i verksamhetsplaneringen hur de avser bidra till att staden når dessa mål. Redovisningen sker genom att mål, indikatorer och aktiviteter taggas till respektive delmål. De mål, indikatorer och aktiviteter som tagits fram i verksamhetsplanerna följs sedan upp i samband med tertiärrapporter och verksamhetsberättelse, precis som med annan uppföljning av verksamheten och budget. De mål, aktiviteter och indikatorer som nämnderna och bolagsstyrelserna föresatt sig, sammanställs och analyseras av de uppföljningsansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna. Stockholms stads stadsledningskontor skriver i sitt tjänsteutlåtande att denna integrering dock har brister och uppföljningen behöver utvecklas i samband med att nytt miljöprogram beslutas för att ytterligare stärka styrningen och uppföljningen av programmet.

Miljöprogrammet följs upp årligen och uppföljningen redovisas till Stockholm stads kommunfullmäktige. Under våren 2027 ska en grundlig halvtidsuppföljning genomföras för att säkerställa att staden är på rätt väg för att nå målen 2030. Halvtidsuppföljningen och eventuell revidering av miljöprogrammet ska behandlas politiskt och ska tas upp till beslut i kommunfullmäktige under år 2027.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att Stockholms stad har tagit fram ett ambitiöst och relevant förslag till miljöprogram för Stockholms stad. I yttrandet (bilaga 1) lyfts ett antal frågor och förslag på utvecklingsområden som förvaltningen bedömer skulle kunna stärka programmet och genomförandet av det. Miljöförvaltningen ser att Göteborgs Stad och Stockholms stad delar många ambitioner och utmaningar inom miljö- och klimatområdet och vi hoppas kunna fortsätta samverka med Stockholms stad kring många delar av programmet; inte minst när det gäller de komplexa utmaningarna kring klimatomställningen och de många utmaningar som finns kopplat till indikatorer och uppföljning av miljömål.

Peter Berntsson

Marcus Jahnke

Tillförordnad direktör

Avdelningschef